

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Ondřeje Rybky *Román Kruh Davida Eggerse: tematická analýza a komparace v kontextu dystopické literatury*

Předložená bakalářská práce si klade, jak název napovídá, představit „tematickou analýzu“ Eggersova románu. Nicméně z textu mi není jasné, co to „tematická analýza“ je, ani jaké otázky si autor práce vlastně klade. Velká část práce je totiž věnována pouhé rekapitulaci biografie a syžetu Kruhu a výběrově též dalších románů, které autor (v případě Kafkova Procesu sporně) označuje za dystopie. Začíná jakýmsi představením žánru dystopie a jeho dějin, přičemž mi není jasné, proč z onoho výčtu jmen a děl „vypadl“ klasik a zakladatel žánru H. G. Wells, nebo náš K. Čapek (Wellsem silně inspirovaný). Autorů, kteří z výkladu vypadli, je samozřejmě více (např. Ayn Rand, Margaret Atwood), ale opomenutí dvou skutečných klasiků žánru nesvědčí o dobré orientaci v tématu. Toto opomenutí je zvláště rušivé, když autor od s. 8. provádí srovnání tzv. současných a klasických dystopií. Pro provedení takové komparace by bylo na místě skutečně dobře ony romány znát a seznámit se také s další sekundární literaturou.

Větší problém mám s částí, která představuje autora, tedy Davida Eggerse. Pozornost věnovaná životním peripetiím autora je úplně zbytečná a nic nepřináší k řešení tématu práce. K čemu je nám vědět, že Eggers je v současnosti ženatý a má dvě děti, když autor bakalářské práce s touto informací nijak dále nepracuje? Podle autora bc. práce je Eggers pro většinu českých čtenářů autorem neznámým, což lze při rozmanitosti preferencí a vzdělání čtenářů říci téměř o každém autorovi. Každopádně vyšlo několik Eggersových knih v češtině, na jeho knihy jsou dostupné recenze jak na webu, tak v běžném tisku (např. v týdeníku Respekt), a proto nelze předpokládat, že by byl přinejmenším fanouškům žánru autorem neznámým. I kdyby tomu tak nebylo, je takové zdůvodnění neadekvátní žánru bakalářské práce. Celá část působí jen jako sbírka banalit, které jsou navíc předloženy ve velmi špatné češtině (k tomu viz níže).

I další kapitola (kapitoly nejsou číslovány, sic!) je vlastně zbytečná, neboť jen představuje „kontext vzniku románu“ a to jen na základě rozhovorů, které autor poskytl médiím. Vlastní cíl práce zůstal i v další části bohužel v zásadě nenaplněn. Autor fakticky nepředstavuje interpretaci románu v kontextu vybraných dystopií 20. století. Nedozvíme se, jaké intertextové odkazy se v románu objevují a dokonce ani to, proč se hrdinka jmenuje Maybelline Hollandová. Že je to například dvojí odkaz: 1) její jméno evokuje volání mayday, tedy m'aider, tedy urgentní volání o pomoc; 2) je zcela jasným odkazem na firmu Maebelline, který vyrábí maskérské prostředky. A že je to třeba také odkaz na etymologickou souvislost mezi maskou a osobou. Nevysvětluje, proč se technologická společnost jmenuje Circle, ani nepoukáže na to, jak Eggers a také samozřejmě Huxley pracují s motivy Platónovy *Ústavy*. Autor práce se ani nepokusil čtenáři interpretovat ani tyto zcela základní motivy a vysvětlit je v jejich vzájemné provázanosti. Tím samozřejmě nemohl splnit ani další úkol, který si předsevzal, totiž ukázat, jak Eggers pracuje s motivy, které jsou známy z jiných dystopií 20. století. Dokonce ani nepracuje s románem v angličtině, což považuji pro seriózní interpretaci za nezbytné.

Závěr práce je proto jako celá práce. Prvním cílem prý nakonec mělo být „představení Davida Eggerse a jeho tvorby v čele s románem *Kruh*“ (s. 45). To asi jakž takž povedlo, ale to nemůže být obsahem a cílem bakalářské práce! Pak už jen přichází shrnutí jen opravdu nejelementárnějších podobností a rozdílů mezi dílem Eggerse, Huxleyho, Zamjatina, Orwella a Kafky. Autor však zůstal na povrchu, jako v celé práci.

Jazyková úroveň práce je velmi nízká, a to jak její stylistika, tak gramatika. Vadí opravdu velké množství anglicismů, nesprávné užívání přivlastňovacích zájmen (svůj/jeho), velké množství slovesných substantiv („obviněn z bagatelizování a ze zveličení role...“; „zbavení se peněz“), ale i hrubých chyb ve shodě mezi větnými členy („za Bushovi vlády...“; „luxusní zázemí Eggerosvi fiktivní společnosti; s. 17). Věty jako „Zajímavostí je jeho odpor a odpoutání a odpoutání se od moderních technologií“ (s. 15) svědčí o skutečně mizerné stylistice. Práce by si rozhodně zasloužila velmi důkladnou korekturu. Z formálních chyb vadí zejména již zmíněná absence číslování kapitol a nepřeložené citáty z angličtiny.

Kdyby se mnou autor bakalářské práce její přípravu konzultoval, jistě by se dalo těm největším problémům předejít. To se však nestalo, s kolegou Rybkou jsme se pouze domluvili na tématu a on za několik měsíců odevzdal hotovou práci, aniž by mi ji dal alespoň přečíst. Kvůli její nízké odborné i jazykové úrovni, stejně jako kvůli nízké formální úrovni zpracování ji považuji za nedostatečnou pro udělení bakalářského titulu.

Milan Hanyš
6. září 2018